

ved Hjælp af de Midler, der allerede forefindes. Den civile Befolkning vilde derimod være ganske overordentlig uheldig stillet under et Angreb, som Kjøbenhavns Befæstning mod Søfiden nu er ordnet. Den civile Befolkning vilde kunne blive udsat for et meget stærkt og virksomt Bombardement, tiltrods for de nuværende Forter, idet en fjendtlig Flaade vil kunne holde sig i betydelig Afstand og underkaste Byen en Beskydning, uden at Forterne, der jo ligge i Kjøbenhavns umiddelbare Nærhed, kunde gjøre Fjenden tilstrækkelig Glæde, til at man kunde være vis paa, at Bombardementet vilde standse. — Det kan altsaa ikke være Ubillie mod Militarismen, der dikterer Regtelsen af dette Forslag, en Regtelse vil netop bevirke, at det særlig kommer til at gaa ud over den civile Befolkning i Kjøbenhavn. Der gjøres nu af den ærede Opposition to forskjellige Opfattelser gjældende. Jeg har set af et Avisreferat, som jeg har Grund til at antage, er paalideligt, at det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Pisingel) nærer den Anskuelse, at man ikke skal bryde sig om et Bombardement, men blot skal gaa paa. Jeg veed, at det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds paa ingen Maade hylder Theorien: „Svad kan det nytte“. Jeg veed, at det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds her i Folkethinget har anbefalet en lille, raff og frivillig Hær, der som den hellige Thebaniske Skare skulde kaste sig mod Fjenden og trodse ham. Noget Dignende synes det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Pisingel) at ville gjenneføre med Hensyn til Søforsvaret; Flaaden skal opsoge Fjenden i Sundet og paa den Maade forhindre et Bombardement. Det maa dog antages, at denne Udvei ikke kan betragtes som ganske sikker, det kunde jo være, at den fjendtlige Flaade havde en saa betydelig Overmagt, at vor maatte bukke under; i saa Fald trøstede det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds os med, at et Bombardement ikke er saa farligt, det behøver man ikke at tage sig saa nær, Paris' Bombardement i 1870—71 har vist, at det var ikke saa forfærdeligt endda. Denne Betragtning er der Noget i, det er sandt, at et Bombardement i vore Dage ikke er saa forfærdeligt, som vi forestille os det, nærmest med Erfaringen fra 1807 for Die. Der er ifet overordentlig mange Forandringer med Byen siden den Tid. I Stedet for et meget tarveligt Brandværn have vi nu et godt Brandværn, Byen er ikke mere indkneben bag Voldene, vi have ikke mere de mange Bindingsværkshuse og smalle Gader, som

forøge Brandfaren, og medens Artilleriet næsten paa alle andre Omraader er gaaet frem, er det med Hensyn til Bombardement kun paa et Punkt, nemlig med Hensyn til Udbidelse af Bombardementsafstandene, blevet fuldkomnere; selve Bombardementsmidlerne ere derimod ikke paa nogen Maade blevne farligere. Det, der navnlig skal til, naar man bombarderer en By, er at faa den til at brænde, og i den Henseende staa den Bombarerende snarere uheldigere end tidligere. Medens man tidligere havde Brandkugler og Brandgranater, gloende Kugler, Congreveste Brandraketter osv., saa staa man nu paa længere Afstande med ganske simple Granater, ladede med Krudt eller stærkere Sprængstoffer, hvilke sidste ganske vist frembringe meget betydelige Virkninger, hvor de ramme, men ikke paa nogen Maade ere farligere som Tændstoffer end de gamle Granater. Der er derfor Noget i den Tale, at Kjøbenhavn kan udholde et Bombardement, og det kan være meget heldigt, idet Oppositionens Færd jo har været en saadan, at vi virkelig, indtil vi faa de her foreslaaede Forholdsregler gjenneførte, ere i høi Grad udsatte for Bombardement. Oppositionen har jo Mar for Mar nægтет de tarveligste Foranstaltninger til at sikke os mod Bombardement, og vi maa derfor være forberedte paa at faa det, Oppositionens Ansvar bliver det derfor, naar det kommer. Godt er det da, at man ikke kan antage, at det vil blive saa ødelæggende, som Bombardementet i 1807. Tumlertid tror jeg dog, at de fleste af Kjøbenhavns Borgere ikke ville give det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds Ret i, at det er ganske ligegyldigt, om Byen bombarderes. Det var vist bedre, om vi kunde undgaa Bombardement, og om vi kunde spare os for de Rædsler, som følge dermed. Det kunde da ligge meget nær at undersøge, hvilken Veimaaen saa skulde gaa for at naa dette Maal. Den ene Vei, som vistnok har en Del Sympathi her i dette Thing, er at erklære Kjøbenhavn for en aaben By, altsaa nedlægge de nuværende Fæstningsværker og slet ikke forsvare os mere; ikke indlade os paa at styde igjen, naar man skyder paa os. Traf vi dette Valg, maatte vi overhovedet principielt, i alt Fald for Søværnets Vedkommende, adoptere et: „Svad kan det nytte“. Saa længe Kjøbenhavn er en Flaadestation, kunne vi ikke ophøre her at gjøre Modstand mod et Angreb; det er umuligt at have Flaaden liggende et Sted, som man ikke maa forsvare. Man maatte altsaa flytte Flaadestationen. Dermed vilde Sagen dog ingenlunde være klar. Om man ogsaa gjorde